

[Lone Dybkjær]

noget videreuddannelse, det kræver noget videreudvikling, det kræver nogle placeringer, måske nogle måneders ophold i udlandet, og det kræver nøje kendskab til, hvad der foregår f.eks. på N.I.H. i USA, og det kunne være sådan, at man måske også sagde, at formentlig skal det placeres i miljøministeriet, men at man skal være en lille smule åben over for, at der altså bliver en bred sammensætning og måske ikke helt den traditionelle facon at arbejde på, som vi sædvanligvis har i de enkelte ministerier. Det mener jeg man måske nemmere kunne have opnået, hvis vi havde kørt med et principbeslutningsforslag. Men så kan man jo i hvert fald prøve at have de tanker med, når man ansætter mennesker til det.

Så vil jeg sige på linje med, hvad andre ordførere har været inde på, at det er vigtigt, at vi holder debatten på, hvad jeg vil kalde to niveauer. Jeg har valgt at dele det i, hvad jeg ville kalde human-etiske niveauer og så miljø-etiske, eller miljømæssige, kunne man kalde det. De human-etiske går både på spørgsmålet om, hvilke ting vi vil tillade i forbindelse med mennesker, og hvilke ting vi vil tillade i forbindelse med naturen i bredere almindelighed, og jeg synes, det er meget vigtigt, at ministeren skriver, at man skal sætte en debat i gang på disse områder. Jeg tror, at netop når det drejer sig om det første område, det jeg kaldte det human-etiske, er debatten vigtig, for det bliver til syvende og sidst det enkelte menneske, der i meget høj grad må gøre op med sig selv: hvad er det, vi etisk og moralsk kan acceptere, og hvad kan vi ikke? Det er faktisk ikke noget, vi kan overlade til eksperter, det er spørgsmål, hvor vi selv må tage et helt anderledes medansvar, end vi sædvanligvis gør – fostervandsprøver og den slags har jo været klare eksempler på det.

Der er nogle, der har nævnt, at det kan det råd, ministeren foreslår, tage sig af. Jeg vil gerne pege på, at vi jo faktisk har fået nedsat – vi har dog endelig fået udpeget formanden, det kniber lidt med nogle af medlemmerne, fordi vi har svært ved at få organisationerne til at udpege også kvinder – men vi er altså på vej til at nedsætte et teknologinævn under folketinget, og jeg synes, man kunne overveje, om dette teknologinævn kunne påtage sig den opgave at prøve at vurdere, hvad der skal ske på dette områ-

de og også sætte en offentlig debat i gang. Det ligger klart i dette nævns målsætning, og det her kunne måske være en start for nævnet.

Af de andre områder, de miljø-etiske, de miljømæssige, kan man både nævne arbejdsmiljø og så det, som ministeren også er inde på, nemlig udslip og udsætninger.

Hvad angår arbejdsmiljøet, tror jeg, at hvis det er omhyggeligt kontrolleret – og det er mit indtryk med det kendskab, jeg har til det – så er der i det store og hele tale om forbedringer i forhold til mange andre arbejdspladser. Det er egentlig arbejdsmiljømæssigt til at håndtere, og jeg synes også, at man gør sig gode anstrengelser.

Når det drejer sig om udslip, synes jeg i og for sig ikke, vi har så store problemer på nuværende tidspunkt. Vi har lavet to godkendelser, Nordisk Gentofte og Novo, og sådan som jeg vurderer det, er det fornuftige foranstaltninger, de har iværksat for at forhindre, at der kommer noget udslip. Jeg mener heller ikke, at et minimum af udslip vil være risikofyldt på dette stade af udviklingen.

Derimod synes jeg, hr. minister, at debatten måske skal dreje sig om udsætningen, altså det, jeg vil kalde jordbærbedsproblemet, nemlig dér, hvor vi forsøger med at udsætte gensplejsede mekanismer, som måske kan forhindre jordbærerne i at fryse eller kartoflerne i noget andet. Jeg mener, at de egentlige gensplejsningsmæssige problemer ligger her.

Jeg vil ikke underkende, at der også kan være problemer, når det drejer sig om udslip, men de problemer mener jeg trods alt er til at håndtere. Derimod synes jeg, vi skal være meget opmærksom på udsætningen, og hvis jeg skal sige, hvad det virkelig er, vi skal bruge tid til her i forbindelse med denne lovgivning, ja, så er det at tage hul på den debat, prøve på at skabe os nogle forudsætninger for debatten om, hvorvidt vi overhovedet vil kunne acceptere, at vi udsætter gensplejsede organismer. Her er der nok mulighed for virkelig at gribe ind på en måde, som vi har svært ved at gennemskue, og det er om dette, jeg synes vi skal koncentrere debatten og diskussionen. Det er dér, jeg synes vi skal bruge vores kræfter i den kommende tid.

(Kort bemærkning).